

भूमे गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

प.सं.: (स्रो.अ.स.) ०७८-७९-३

च.नं.: 1210

खाबाङबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

मिति: २०८०।०९।१५

विषय: आ.व. २०८०/०८१ को बजेट सीमा तथा मार्गदर्शन सम्बन्धमा ।

श्री विषयगत शाखाहरु (सबै) ।

श्री वडा कार्यालयहरु (सबै) ।

आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिको मिति २०८०।०९।०९ को निर्णय तथा कार्यपालिकाको मिति २०८०।०९।१० को बैठकको निर्णयानुसार भूमे गाउँपालिकाको आगामी आ.व. २०८०/८१ को बजेट तर्जुमाको क्षेत्रगत प्राथमिकीकरण, क्षेत्रगत सीमा, विषयगत शाखा र वडा समितिहरुको बजेट सीमा र बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा सम्बन्धी मार्गदर्शन यसैसाथ संलग्न राखी पठाइएको छ ।

आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ समेत आगामी तीन वर्षको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि २०८० जेठ १० भित्र गाउँ/टोल र वस्तीस्तरको माग र आवश्यकतालाई कार्यक्रम तर्जुमा मार्गदर्शन बमोजिम आयोजना तथा कार्यक्रम छनौट गरी सम्बन्धित विषयगत समितिमार्फत बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिसमक्ष २०७९ जेठ १५ गतेभित्र पेश गर्नुहुन अनुरोध छ । सहभागितामूलक योजना तर्जुमाको सबै चरण पूरा नगरेको, स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७८ र संलग्न मार्गदर्शन विपरित भएको, मध्यमकालीन खर्च संरचना र कार्यान्वयन कार्ययोजना नभएको, संलग्न ढाँचामा नभएको आयोजना/कार्यक्रम बजेट तथा कार्यक्रम समितिमा समावेश नहुने भएकाले प्राथमिकीकरणमा परेका आयोजनाहरुको स्पष्ट फारम र क्रियाकलापगत अनुमानित लागत विवरणसहित आयोजना तथा कार्यक्रमहरु छनौट गरी पठाउनु हुन अनुरोध गर्दछु ।

(चन्द्रसिंह श्रेष्ठ)

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खाबाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन

विषयसूची

१) पृष्ठभूमि.....	१
२) कार्यक्रम तथा उपलब्धिको संक्षिप्त समीक्षा.....	६
३) योजना तथा बजेट तर्जुमाका आधार.....	१५
४) बजेट सीमा.....	२०
५) प्राथमिकता निर्धारणका आधार, विधि तथा प्रक्रिया.....	२२
६) बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन.....	२३
अनुसूचीहरू.....	३२
वस्ती/टोल स्तर आयोजना छनौट तथा सूची तयार फारम.....	३२
कार्यक्रम / आयोजनाको संक्षिप्त विवरण.....	३४
आयोजनाको प्राथमिकीकरण सूची.....	३५

Chandra Singh
चन्द्रसिंह श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खावाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन

१) पृष्ठभूमि

क) विकास र योजना तर्जुमाको सन्दर्भ

राज्य र नागरिक हित तथा मानवको जीवस्तरमा गुणात्मक परिवर्तनका लागि आर्थिक, सामाजिक, भौतिक, वातावरणीय आदि पक्षमा सकारात्मक परिवर्तन आउनु नै विकास भएको मानिन्छ। मानव विकास सूचकाङ्कमा उच्चतम अवस्थामा पुग्न शिक्षा, स्वास्थ्य र समृद्धि सहितको दीर्घ जीवन सुनिश्चितता भएको अवस्था विकासको गन्तव्य हो। विकासको गन्तव्य सुनिश्चित गर्न योजनावद्ध विकासको अपरिहार्य हुन्छ।

विकासका लागि आवश्यकता धेरै हुने र साधन स्रोत सीमित हुने भएकाले यसको प्रभावकारी सन्तुलन मिलाई प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्रमा स्रोत साधनको उपयुक्त ढङ्गले उपयोग गर्नुपर्छ। मानव विकास सूचकाङ्कमा सुधार ल्याउन, दिगो विकास लक्ष्यहरू हासिल गर्न र विकासका अन्तरसम्बन्धित आयामहरूको सन्तुलित सम्बन्ध कायम गर्न व्यवस्थित योजना आवश्यक हुन्छ। योजनावद्ध विकासको आधारमा रहेर समाजको विकास र समृद्धि हासिल गर्न विकासमा जनसहभागिता, सहकार्य, साझेदारी र अपनत्वको सुनिश्चित भएपछि मात्र विकास क्रियाकलापको दिगोपना अभिवृद्धि हुनुका साथै सरकार र जनता बीचको सम्बन्ध सुमधुर हुन्छ।

गरिबी न्यूनीकरण, समतामूलक विकास, मानव संसाधन विकास, वातावरण संरक्षण, जनसंख्या व्यवस्थापन, विपद् व्यवस्थापन, सन्तुलित विकास आदि जस्ता विकासका आयामहरू सम्बोधन गर्दै साझेदारी र सहकार्यको माध्यमबाट नागरिकको आर्थिक तथा सामाजिक अवस्थामा उल्लेख्य सुधार गर्नुपर्ने आवश्यकता छ। विकासका लागि योजना निर्माण, प्राथमिकीकरण, विनियोजन कुशलता, कार्यान्वयन दक्षता, इमान्दारिता र साझेदारीको भूमिका महत्वपूर्ण हुन्छ। छनौट र प्राथमिकीकरण उपयुक्त भयो भने विनियोजन र कार्यान्वयनमा सहज हुन्छ। कार्यान्वयनको आधार र मार्गदर्शन योजना निर्माण, छनौट र प्राथमिकीकरण भएकाले यो मार्गदर्शनको पूर्ण पालनाबाट गाउँपालिकाको विकास र योजना तर्जुमा थप वस्तुगत र समयसापेक्ष हुने अपेक्षा गरिएको छ।

ख) स्थानीय तहको योजना तर्जुमा सम्बन्धी संवैधानिक र कानूनी व्यवस्था

नेपालको संविधानको धारा ५९ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रको आर्थिक अधिकार सम्बन्धी विषयमा योजना तयार गर्ने व्यवस्था रहेको छ। संविधानको अनुसूची ८ र ९ ले निर्धारण

Chandra

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खावाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल
आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन

गरेको अधिकार क्षेत्र सहित मौलिक हक, राज्यका निर्देशक सिद्धान्त, नीति तथा दायित्वमा समेटिएका विषयहरू स्थानीय तहका योजना तर्जुमाका आधारहरू हुन्। संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको माध्यमद्वारा दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको आकाङ्क्षा पूरा गर्ने संवैधानिक अपेक्षा बमोजिम समाजवादउन्मुख स्वतन्त्र र समृद्ध अर्थतन्त्रको विकास गर्ने संविधानमा उल्लिखित राज्यको आर्थिक उद्देश्यले समेत स्थानीय आवधिक योजना तर्जुमालाई दिशानिर्देश गर्दछ। तसर्थ स्थानीय तहले विकास योजना तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधानमा उल्लिखित मौलिक हक, नीति र निर्देशक सिद्धान्त र संविधानको अनुसूचीमा रहेका व्यवस्थाहरूको कार्यान्वयनमा पनि ध्यान दिनुपर्छ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले गाउँपालिका तथा नगरपालिकाहरूले आफ्नो क्षेत्राधिकारभित्रका विषयमा स्थानीयस्तरको विकासका लागि आवधिक, वार्षिक, रणनीतिक विषय क्षेत्रगत मध्यमकालीन तथा दीर्घकालीन विकास योजना बनाई लागू गर्नेपर्ने कानूनी व्यवस्था गरेको छ।

अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ ले स्थानीय तहले सार्वजनिक खर्चको अनुमानित विवरण तयार गर्ने, मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गर्ने, खर्चको आवश्यकताको प्रक्षेपण गर्ने, राजस्वको प्रक्षेपण तयार गर्ने र वित्तीय अनुशासन कायम गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ।

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ मा व्यवस्था भए बमोजिम स्थानीय तहले योजना तर्जुमा गर्दा प्राकृतिक स्रोतको परिचालनका आधार, राजस्व बाँडफाँडका आधार, अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरणका आधार लगायतका प्रावधान अनुरूप आयोगले समय-समयमा गरेका सिफारिसलाई ध्यानमा राखी स्रोत साधनको अनुमान र प्रक्षेपण गर्नुपर्दछ।

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ ले गाउँपालिका तथा नगरपालिकाहरूले स्रोत अनुमान गर्दा राष्ट्रिय स्रोत अनुमान समितिले गरेको अनुमानकै आधारमा तीन आर्थिक वर्षको स्रोत अनुमान गरी मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ भने आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ अनुसार स्थानीय तहले मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गर्दा आर्थिक अनुशासन, कार्यान्वयन क्षमता, विनियोजन कुशलता र समष्टिगत आर्थिक स्थायित्व कायम हुने गरी समष्टिगत नतिजा खाका र बजेट काखा समेत समावेश गर्नुपर्ने र आयोजना बैंक स्थापना गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ।

Chand Singh Shrestha

चन्द्रसिंह श्रेष्ठ

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खावाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन

सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको समन्वय र अन्तरसम्बन्ध सम्बन्धी ऐन, २०७७ ले स्थानीय तहले आयोजना तर्जुमा, बजेट व्यवस्था र कार्यान्वयन गर्दा सङ्घीय कानूनले निर्धारण गरेको मापदण्डको आधारमा गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ।

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ ले स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले भौतिक संरचना निर्माण गर्दा राष्ट्रिय भवन संहिता लगायत स्वीकृत निर्देशिका र मापदण्ड पालना गराउने, बजेट विनियोजन गर्न लगाउने, सरकारी, गैरसरकारी, निजी, सामुदायिक संस्थाको समन्वय र संलग्नतामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने लगायतका कार्यहरू गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ।

स्थानीय तहले योजना तर्जुमा गर्दा राष्ट्रिय, प्रादेशिक र स्थानीय नीतिहरूलाई समेत ध्यान दिनुपर्छ। राष्ट्रिय भूउपयोग नीति, २०७२, विकास सहायता नीति २०७६, शिक्षा तथा स्वास्थ्य, शहरी विकास, कृषि, सिंचाई, वन तथा वातावरणसँग सम्बन्धित नीतिहरू समेत मध्यनजर गर्नुपर्छ।

स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्याङ्कन कार्यविधि, २०७७ ले १० विषयगत क्षेत्रगत अन्तर्गत १०० वटासम्म समग्र अवस्था, प्रक्रियागत अवस्था र परिमाणात्मक अवस्था दर्शाउने सूचकहरू कार्यान्वयन हुने सुनिश्चित गर्नुपर्दछ।

प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट नमूना निर्देशिका, २०७७ ले प्रदेश तथा स्थानीय तहमा विनियोजन गरिएका कार्यक्रम अन्तर्गतका क्रियाकलापहरूको महिला सशक्तिकरण र लैङ्गिक समानतामा गर्ने योगदानको आधारमा वर्गीकरण गरी साङ्केतिकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ।

ग) मार्गदर्शन तयारीका आधार तथा अवलम्बन गरिएको प्रक्रिया

भूमे गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ सहित आगामी तीन आर्थिक वर्ष सहितको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम र मध्यमकालीन खर्च संरचना तयारीका लागि सीमा निर्धारण तथा मार्गदर्शन तयारीका लागि मिति २०८० बैशाख ८ गते, ९ गते र १० गते बसेको बैठक बसी विषयगत शाखा/इकाई तथा वडा कार्यालयहरूको बजेट सीमा निर्धारणका साथै मार्गदर्शन तय गरेको छ।

Handwritten signature

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खावाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन

मार्गदर्शन तयारी गर्दा नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानून तथा नीति, स्थानीय योजना, नीति तथा कानून, प्राथमिकता र आवश्यकतालाई प्रमुख आधार बनाइएको छ। योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७८ मा उल्लिखित सात चरणको सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रक्रियालाई जोड दिइएको छ।

घ) बजेट तथा योजना तर्जुमाका आधार

१) दीर्घकालीन सौच, पन्ध्रौ योजना र विकासशील देशमा स्तरोन्नतिको रणनीति

नेपाल सरकारको "समृद्ध नेपाल: सुखी नेपाली" को परिकल्पना पूरा गर्न आगामी २५ वर्षको लागि "दीर्घकालीन सौच २१००" हालि गर्ने योजनाका रूपमा तीनै तहको सरकारलाई मार्गदर्शन गर्ने पन्ध्रौ योजना कार्यान्वयनमा रहेको छ। पन्ध्रौ योजनाले तय गरेको दीर्घकालीन सौचको परिदृश्य तथा पन्ध्रौ योजनाको लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति, प्राथमिकता र भौतिक लक्ष्यसँग तादात्म्यता कायम हुने गरी स्थानीय योजना तय गर्नुपर्दछ।

त्यसैगरी वि.सं. २०८७ सम्ममा अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धता अनुरूप दिगो विकास लक्ष्य हासिल गर्न विकासका सबै आयाममा कसैलाई पनि नछोड्ने प्रतिबद्धतालाई योजनामा आन्तरिकीकरण गर्न आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रम तय गर्न आवश्यक छ।

२) लुम्बिनी प्रदेश तथा भूमे गाउँपालिकाको दीर्घकालीन सौच र आवधिक योजना

लुम्बिनी प्रदेशले "समृद्ध लुम्बिनी: आत्मनिर्भर प्रदेश"को दीर्घकालीन सौच तय गरेको छ। त्यसैगरी प्रदेशको प्रथम आवधिक योजनाले दीर्घकालीन सौच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यक्रमहरु अगाडि सारेको छ।

त्यसैगरी भूमे गाउँपालिकाको "सफा र हरियाली: समृद्ध भूमे" को दीर्घकालीन सौच सहित प्रथम आवधिक योजनाले लक्ष्य, उद्देश्य तथा रणनीतिहरु तय गरेको छ। योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा राष्ट्रिय, प्रादेशिक तथा स्थानीय योजनाबीच तादात्म्यता कायम गर्नुपर्नेछ ।

चन्द्रसिंह श्रेष्ठ

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खावाङबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन

३) दिगो विकास लक्ष्यको स्थानीयकरण योजना

नेपालले संयुक्त राष्ट्र संघमा सन् २०३० सम्म दिगो विकास लक्ष्य प्राप्त गर्ने प्रतिबद्धता जनाएको छ। दिगो विकासका १७ वटा लक्ष्य, १६९ वटा परिमाणात्मक लक्ष्य र विश्वव्यापीसहित नेपालले तय गरेका जम्मा ४७९ सूचकहरू छन्। दिगो विकास लक्ष्यलाई स्थानीयकरण गर्ने योजना बमोजिम वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा सोही बमोजिमको प्राथमिकता र केन्द्रिकरण सुनिश्चित गर्नुपर्नेछ।

४) राष्ट्रिय अभियान तथा अन्य अन्तरसम्बन्धित विषयहरू

नेपाल पक्ष भई हस्ताक्षर गरेका अन्तर्राष्ट्रिय अभिसन्धी, सम्झौता र प्रतिबद्धतासँग सम्बन्धित विषयलाई समेत गाउँपालिकाको योजनामा समावेश गर्नु आवश्यक छ। यसैगरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक योजना (२०१८-२०३०), जलवायु परिवर्तन राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, २०१८ लगायत विकास प्रक्रिया र उपलब्धिमा प्रत्यक्ष असर पार्ने नीतिहरू, भूमे गाउँपालिकाको विषयगत नीतिहरू, योजनाहरूलाई समेत ख्याल गर्नुपर्नेछ।

५) नेपाल सरकार तथा लुम्बिनी प्रदेश सरकारको मार्गनिर्देश

आगामी आर्थिक वर्षको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमका लागि राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगको सिफारिसमा नेपाल सरकार र लुम्बिनी प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने वित्तीय हस्तान्तरण र राजस्व बाँडफाँडको बजेट सीमा तथा बजेट तर्जुमा सम्बन्धी शर्त तथा मार्गदर्शनको पालना गर्नुपर्नेछ। त्यसैगरी नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको सम्बन्धमा समय समयमा प्राप्त हुने मार्गदर्शनलाई समेत ख्याल गर्नुपर्नेछ।

६) समपूरक तथा विशेष अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि

नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहको सहलगानीमा सञ्चालन हुने आयोजना तथा कार्यक्रमहरू पहिचान गरी आयोजना बैकमा समावेश गर्नुका साथै कार्यविधिले तोके बमोजिमको योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ।

Chandra

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खावाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन

७) गाउँपालिकाको प्रमुख समस्या र सम्भावना

गाउँपालिकाको समग्र विकास र समृद्धिका लागि विकासका पूर्वाधारहरूको अभाव, दक्ष जनशक्तिको कमी, न्यून उत्पादकत्व, शिक्षा तथा स्वास्थ्य सेवामा गुणस्तरको अभाव, उत्पादित उपजको बजारीकरण अभाव, श्रम शक्तिको पलायन, गरिबी, बेरोजगारी, विपद् जोखिम जस्ता प्रमुख समस्याहरू रहेका छन् ।
पूर्वाधार विकासका लागि तहगत सरकार तथा साझेदार निकायको चासो हुनु, राजनीतिक चेतनास्तरमा वृद्धि हुनु, निर्वाचित पदाधिकारी सहितको संस्थागत संयन्त्र हुनु, सूचना तथा प्रविधिको विकास र अवसर बढ्नु, यूवाहरूमा उद्यमशीलता र व्यावसायिकता बढ्दै जानु, डायस्पोरामा रहेका भूमेली तथा शुभचिन्तकहरूको चासो, साथ, सहयोग र समर्थन रहनु, कृषि तथा पर्यटन विकासमा नयाँ सम्भावना र अवसर हुनु, मध्यपहाडी लोकमार्ग र सहीदमार्गले गाउँपालिकाको आवागमन र यातायातमा सहजता थप्नु, सेवा प्रवाह र सुशासन प्रवर्द्धनमा क्रमशः वृद्धि हुनु जस्ता कुराले गाउँपालिकाको समृद्धिका सम्भावना बढाएका छन् । आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा प्रमुख समस्याको न्यूनिकरण तथा सम्भावनाको भरपूर उपयोग हुने योजना ल्याउनु आवश्यक छ ।

८) स्थानीय सरकारमा सहभागी राजनीतिक दलहरूको घोषणापत्र

स्थानीय तहको निर्वाचन, २०७९ को क्रममा राजनीतिक दलले घोषणापत्र प्रस्तुत गरी जनताबाट अनुमोदित जनप्रतिनिधिहरूको घोषणापत्रमा समावेश प्रतिवद्धता, योजना तथा कार्यक्रममध्ये पूरा हुन सक्ने आयोजना तथा कार्यक्रमलाई ध्यानमा राखी विकास कार्यमा सहमतिको वातावरण स्थापना तथा विकासमैत्री वातावरण निर्माणमा ध्यान दिनुपर्छ ।

२) कार्यक्रम तथा उपलब्धिको संक्षिप्त समीक्षा

क) गत आ.व. को प्रमुख उपलब्धि, समस्या तथा चुनौती

गत आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ मा क्षेत्रगत रुपमा देहायका प्रमुख उपलब्धिहरू हासिल भएका छन् ।

(क) आर्थिक विकास

क्षेत्र	प्रमुख उपलब्धिहरू
कृषि	- सहकारी बजार र कृषि एम्बुलेन्स सञ्चालनमा आएको । - उन्नत बीउ, तरकारी बाली, फलफूल बेर्ना लगायतका कार्यक्रमबाट कृषक लाभान्वित

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खावाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

**आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमम तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन**

	• कृषि तथा तरकारी बाली पकेट स्थापना तथा उत्पादन वृद्धि • मारिड एकीकृत अनुसन्धान केन्द्रमा सेमीहाइटेक नर्सरी, सौन्दर्य विस्तार, पूर्वाधार निर्माण • पशु सेवा केन्द्रबाट पशु सेवा सम्बन्धी कार्यक्रमबाट कृषकहरु लाभान्वित भएको • उन्नत जातका पशु प्रवर्द्धनका साथै घाँस र दाना विस्तार कार्यक्रमबाट पशुजन्य उत्पादन वृद्धि
उद्योग वाणिज्य	• भूमे ६ महत्तमा साझा सुविधा केन्द्र (उद्यम घर) निर्माण भएको • रुमाल बुनाई, गलैचा बुनाई, कटाई सिलाई तालिम, ड्राइभिड, प्लम्बिड तालिम, कम्प्युटर तालिमबाट लघु उद्यमी निर्माण तथा उद्यम विकास प्रवर्द्धन भएको ।
पर्यटन	• आदिवासी जनजाति संग्रहालय, महत्त युद्ध फिचरको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार भएको • महत्त युद्ध फिचरमा स्याण्ड मोडल फिचर र गैरीगाउँमा पार्क निर्माण भएको
सहकारी	• गाउँपालिकामा ८ वटा सहकारी संस्थाहरु दर्ता भई सञ्चालनमा रहेको • मारिड बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.द्वारा सहकारी बजार सञ्चालनबाट स्थानीय उत्पादन बिक्री तथा बजारीकरण भएको
वित्तीय क्षेत्र	• वित्तीय साक्षरता कार्यक्रमबाट मुद्रा बचत तथा सदुपयोग गर्ने बानीको विकास भएको

(ख) सामाजिक विकास

क्षेत्र	प्रमुख उपलब्धि
शिक्षा	• एउटा ४ कोठे विद्यालय भवन र ३ वटा २ कोठे विद्यालय भवन निर्माण भएको, • एउटा विद्यालयमा विज्ञानप्रयोगशाला निर्माण र २ वटा विद्यालयमा ICT ल्याब स्थापना • प्रधानाध्यापक बैठक सञ्चालन, शिक्षक तथा कर्मचारीको क्षमता विकासका लागि विभिन्न तालिम, गोष्ठी, सेमिनार आदि सञ्चालन, • विद्यालयको एकिकृत शैक्षिक सूचना व्यवस्थापन प्रणालीलाई अध्यावधिक, स्थानीय पाठ्यक्रम (कक्षा १-३) तथा स्थानीय पाठ्यपुस्तक निर्माण • विद्यालयमा करेसाबारी, विद्यार्थी स्वास्थ्य चेक जाँच सेवा, विद्यालय सरसफाई कार्यक्रम, First Aid Box, स्थानीय सिकाई सामाग्री उपलब्ध भएको
स्वास्थ्य	• महामारीजन्य रोग नियन्त्रणका लागि आवश्यक मानवीय तथा भौतिक पूर्वतयारी अवस्थामा रहेको । • पालिका अस्पताल तथा ल्याब सञ्चालनमा आई आम नागरिकले नजिकबाट गुणस्तरीय विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवा प्रदान भएको। • स्वास्थ्य चौकीमा कम्प्युटर, इन्टरनेट लगायत मसिनरी औजार जडानका साथै स्वास्थ्यकर्मीहरुको पेशागत सीप वृद्धि गर्ने खालका तालिमहरु सञ्चालन • पूर्ण खोपयुक्त गाउँपालिका निरन्तरता घोषणाका साथै कोभिड १९ विरुद्धको पूर्ण खोपयुक्त गाउँपालिका घोषणा

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खाबाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

**आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन**

खानेपानी तथा सरसफाइ	- गाउँपालिकाको खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता योजना तर्जुमा भएको - सरसफाइ कार्ययोजना बमोजिम ४ वडामा सघन कार्यक्रम सञ्चालनबाट पूर्ण सरसफाइयुक्त/उन्मुख वडा घोषणा भएको - विभिन्न ३७ वटा नयाँ साना खानेपानी आयोजनाहरु निर्माण तथा मर्मत गरिएको - हालसम्म ४५ वटा मुहान दर्ता भएको खानेपानीको व्यवस्थित उपयोग भएको - GWT को सहयोगमा वडा नं. ३ को क्याङ्सी र तुनबाडमा र युनिसेफको सहयोगमा वडा नं. २ खाबाडमामा एक घर एक धारा निर्माण कार्य सम्पन्न
संस्कृति प्रवर्द्धन	- भाषा तथा संस्कृति सम्बन्धी १५ वटा विभिन्न कार्यक्रम तथा आयोजनाहरु सम्पन्न भएको - तेस्रो भूमे सांस्कृतिक महोत्सवबाट स्थानीय भाषा, संस्कृतिको संरक्षण, संवर्द्धनका साथै परम्पराको पुस्तेवारी हस्तान्तरणको विकास भएको
खेलकुद तथा मनोरञ्जन	११ वटा विभिन्न खेलमैदान निर्माण तथा यूवा लक्षित कार्यक्रम सम्पन्न भएको - यूवाहरुको व्यावसायिकता विकास गर्ने योजना तथा कार्यक्रमहरुबाट यूवाहरु लाभान्वित भएको - यूवा तथा खेलकुदका लागि भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा खेलकुद प्रतियोगिताबाट व्यवसायिकताको विकासमा टेवा पुगेको
लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण भई ६४ अङ्क प्राप्त - वडास्तरमा महिला लक्षित ४, बालबालिका लक्षित ४, दलित लक्षित १, ज्येष्ठ नागरिक लक्षित १ वटा कार्यक्रम सम्पन्न २५ जना महिलाहरुलाई व्यवसाय सञ्चालन अनुदान प्रदान - सुरक्षित नागरिक आवाद्धारा ९८ घरको खरको छाना विस्थापन - पालिकास्तरीय महिला सञ्जाल तथा बाल सञ्जाल गठन

(ग) पूर्वाधार विकास

क्षेत्र	अपेक्षित नतिजा
स्थानीय सडक, पुल तथा झोलुङ्गे पुल	- विभिन्न सडकहरुको कूल २०.९९ किमि सडकको ट्रयाक खोलिएको ५ वटा विभिन्न आरसिसी पुल, काठे पुल कल्भर्ट र ९ वटा झोलुङ्गे पुल निर्माण भएको - ग्रामीण सडकहरु मर्मत तथा सम्भार भई सडक यातायात सुचारु अवस्थामा राखिएको
सिंचाई	२ नयाँ सिंचाई योजनाहरु सम्पन्न भएको
भवन तथा सहरी विकास	४ वटा विद्यालय भवन र ४ वटा सामुदायिक स्वास्थ्य भवन गरी विभिन्न ९ वटा भवनहरु निर्माण भएको - भवन निर्माण मापदण्ड र नक्सा पास सुरु भएको - गाउँपालिका भवन र वडा कार्यालयहरुको भवन निर्माण डिपिआर तयार भएको

 ८ भूमे गाउँपालिका
 गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
 खाबाडबगर, रुकुम (पूर्व)
 लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल
 २०७३

[Signature]

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खाबाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

**आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन**

ऊर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत	७ वटा लघु जलविद्युतहरूको मर्मत तथा विस्तार भएको - थबाडखोला जलविद्युत आयोजनाको डिपिआर तयार भएको - ऊर्जाको पहुँच नपुगेका विपन्न ४२ घरधुरीमा वैकल्पिक ऊर्जा (४० वाटको सोलार जडान)
सञ्चार	- सबै वडाका सबै गाउँटोलमा एफ.एम रेडियो सुनिने अवस्था सिर्जना भएको - वडा कार्यालय तथा सामुदायिक विद्यालयहरूमा इन्टरनेट जडान भएको

(घ) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

क्षेत्र	अपेक्षित नतिजा
वन तथा भु- संरक्षण	- सफा र हरियाली गाउँपालिका निर्माण गर्न वृक्षारोपन कार्यलाई निरन्तरता - सामुदायिक वन उपभोक्तासँग सामुदायिक वन विस्तार, संरक्षण र उपयोगका लागि गाउँपालिकास्तरीय वन उपभोक्ता महासंघ गठन
जलाधार संरक्षण	३ वटा पानीको मुहान संरक्षण, - आकासे पानी दह निर्माण लगायत २ वटा पोखरी संरक्षण
वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	- वृक्षारोपन, वन संरक्षण अभियानबाट वन तथा वातावरणीय संरक्षणमा जोड - ग्रीन करिडोर, फ्रुट करिडोर सम्बन्धी कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनमा रहेको - स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना कार्यान्वयन
फोहरमैला तथा ढल व्यवस्थापन	४ वटा वडाहरूमा सघन सरसफाई कार्यक्रमबाट सरसफाइउन्मुख टोल/वडा घोषणा भएको । - झुम्लाबाड, लाबाड, गुनाम, धर्मशाला, काँक्री ठूलो गाउँ, सिमा गाउँमा ढल निकास तथा सिँढी निर्माण कार्य भएको ।
जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण	सैपाटुङ, पाछाबाड, खाबाड र गौरीगाउँमामा जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रणका लागि बाँध निर्माण भएको
विपद् व्यवस्थापन	- स्थानीय आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र स्थापना भएको - विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि आवश्यक तारजाली, बन्दोबस्तीका सामग्री व्यवस्था भएको
एम्बुलेन्स तथा वारुण यन्त्र	गाउँपालिका २ वटा एम्बुलेन्स सञ्चालनमा रहेको

(ङ) संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

क्षेत्र	अपेक्षित नतिजा
सामान्य सेवा	- नियमित स्टाफ मिटिङ, मासिक स्टाफ मिटिङ तथा विशेष मिश्रित मिटिङबाट दैनिक सेवाप्रवाहका बारेमा छलफल गरी तत्काल समाधान गर्ने खालको संयन्त्र तयार भएको - सेवा प्रवाह सर्वेक्षणमा सुधार गर्नुपर्ने र असन्तुष्ट मत २ प्रतिशत भन्दा कम रहेको

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खावाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

**आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन**

सुरक्षा व्यवस्थापन	कार्यालयको सुरक्षाका लागि पाले, कार्यालय सहयोगीको व्यवस्था तथा नजिकको प्रहरी प्रशासनसँगको समन्वय मार्फत सुरक्षा व्यवस्थापनलाई जोड दिइएको
सूचना प्रविधि	- गाउँपालिका कार्यालय तथा वडा कार्यालयहरूमा कम्प्युटर, प्रिन्टर, इन्टरनेट जस्ता सूचना प्रविधिका आधारभूत हार्डवेयरको व्यवस्था गरिएको - गाउँपालिकाको डाटा व्यवस्थापन तथा भण्डारणका लागि सर्भर जडान गरिएको - गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयबाट हुने सिफारिस प्रणाली, राजस्व प्रणाली जडान भएको - बजेट विनियोजन, लेखाङ्कन र प्रतिवेदनमा पूर्ण रूपमा SUTRA प्रयोग गरिएको ।
पञ्जिकरण व्यवस्थापन	- व्यक्तिगत घटना दर्ताका पुराना अभिलेख कम्प्युटराइज्ड र अनलाईनमा आधारित घटना दर्ता कार्यान्वयनमा आएको - पुराना अभिलेखहरू चाहिएको बेला पाइने गरी व्यवस्थापन गरिएको हुने - सम्बत २०७८ सालमा १५६८ व्यक्तिगत घटना दर्ता भएको
स्थानीय तथ्याङ्क संकलन र अभिलेख व्यवस्थापन	- डिजिटल प्रोफाइल तयार भएको - ILG Profile तयारीका लागि तथ्याङ्क संकलन कार्य सम्पन्न भएको - सूचना तथा अभिलेख केन्द्र सञ्चालनमा आएको
सुशासन प्रवर्द्धन	- तीन चौमासिकमा सार्वजनिक सुनुवाई सम्पन्न भएको २ लाखभन्दा बढीका आयोजनाहरूमा आयोजनास्थलमा सूचनापाटी, जनलेखापरीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई अनिवार्य गरिएको - सूचना प्रकाशन, नागरिक वडापत्र अधावधिक, गुनासो सुनुवाइ संयन्त्र सक्रिय
अनुसन्धान तथा विकास	- विभिन्न आयोजनाहरूको निर्माण तथा सम्भाव्यता अध्ययनका लागि अनुसन्धान तथा विकास सम्बन्धी प्रतिवेदन, - विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन, प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रतिवेदन तयार भएको

अघिल्लो आर्थिक वर्षको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनका क्रममा देहायका समस्या तथा चुनौतिहरूको सामना गर्नुपरेको थियो ।

आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ मा गाउँपालिकाले सार्वजनिक सेवा प्रवाह, विकास निर्माण प्रक्रिया र स्थानीय शासन व्यवस्थापनका क्रममा स्वीकृत दरबन्दी बमोजिम पदपूर्ति नहुँदा वडा सचिव, प्राविधिक कर्मचारीको कमी हुनु, कतिपय बजेटको समयमै फुकुवा नहुनु, विद्यालयमा दरबन्दी बमोजिमका शिक्षक अभाव हुनु, आन्तरिक आय न्यून हुनु, सडक, बिजुली, सञ्चार जस्ता आधारभूत पूर्वाधारको अभाव हुनु, दक्ष जनशक्तिको अभाव हुनु, कृषि बाली तथा पशुपंक्षीमा विभिन्न रोगका कारण उत्पादन न्यून हुनु, साधन स्रोतको कमी, आन्तरिक ऋण उठाउन कानूनी अभाव जस्ता समस्याहरूको सामना गर्नुपरेको ।

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खाबाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

**आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन**

त्यसैगरी नागरिक अपेक्षा पूरा गर्नु, प्रभावकारी सेवा प्रवाह गर्नु, संस्थागत र नेतृत्वगत दक्षता, क्षमता र सीपको विकास गर्नु, विकासमा जनसहभागिता सुनिश्चित गर्नु, स्थानीय साधन स्रोतको समुचित उपयोग र वितरण गर्नु, तहगत सरकारहरू बीच समन्वय र सहकार्य सुनिश्चित गर्नु, आन्तरिक राजस्व वृद्धि गर्नु, आवश्यक नीति तथा कानून निर्माण गर्नु, पुराना जनप्रतिनिधि र नयाँ निर्वाचित जनप्रतिनिधिको कार्यक्रमलाई तालमेल मिलाउनु, समयमै विकास निर्माणका पूर्वाधारहरू निर्माण गर्नु जस्ता चुनौतिहरू पनि सामना गर्नुपर्नेछ ।

ख) चालु आ.व. को हालसम्मको प्रमुख उपलब्धि, समस्या तथा चुनौती

चालु आर्थिक वर्ष २०७९।०८० मा क्षेत्रगत रूपमा देहायका प्रमुख उपलब्धिहरू हासिल भएका छन् ।

(क) आर्थिक विकास

क्षेत्र	प्रमुख उपलब्धिहरू
कृषि	- सहकारी बजार र कृषि एम्बुलेन्स सञ्चालनमा आई कृषि उपजहरूको संकलन तथा बजारीकरण कार्य सुरु भएको - व्यावसायिक च्याउ खेती, तरकारी खेती, कृषि यन्त्र उपकरण, उन्नत बीउ विक्री वितरण भएको - व्यावसायिक मौरी घर प्रवर्द्धन कार्यक्रम सम्पन्न भएको - किसान सूचीकरण तथा अद्यावधी भइरहेको । - मारिडमा प्लट, प्रतिकालय, - बङ्गुर खोर सुधार, भकारो सुधार कार्यक्रम सम्पन्न
उद्योग वाणिज्य	- उद्यमी निर्माणका लागि सीप विकास तालिम सञ्चालन - महिला उद्यमी उत्पादनका लागि प्रविधि हस्तान्तरण
पर्यटन	पर्यटन प्रवर्द्धन गुरुयोजना निर्माणका लागि ToR तयारी
सहकारी	- गाउँपालिकामा १० वटा सहकारी संस्थाहरू दर्ता भई सञ्चालनमा रहेको - सहकारी नियमन सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन
वित्तीय क्षेत्र	गैससमार्फत डिजिटल वित्तीय साक्षरता सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन

(ख) सामाजिक विकास

क्षेत्र	प्रमुख उपलब्धि
शिक्षा	८ वटा विद्यालय भवन निर्माण भएको, - आधारभूत तह (४-८) स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण र शैक्षिक योजना तर्जुमा अन्तिम चरणमा

[Handwritten signature]

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खाबाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

**आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन**

भवन तथा सहरी विकास	६ वटा विद्यालय भवन निर्माण सम्पन्न, अन्य भवनहरूको निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा - भवन निर्माण मापदण्ड र नक्सा पास सुरु भएको
उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत	एउटा लघु जलविद्युतहरूको मर्मत तथा विस्तार भएको
सञ्चार	- सबै वडामा एफ.एम रेडियो सुनिने र मोबाइल नेटवर्क पहुँच स्थापना भएको - सबै वडा कार्यालय तथा स्वास्थ्य संस्थाहरूमा भरपर्दो इन्टरनेट पहुँच विस्तार

(घ) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

क्षेत्र	अपेक्षित नतिजा
वन तथा भु-संरक्षण	- सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघसँग अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न - हिउँदे फलफूल विरुवा वितरण सम्पन्न
जलाधार संरक्षण	३ वटा पानीको मुहान संरक्षण, - आकासे पानी दह निर्माण लगायत २ वटा पोखरी संरक्षण
वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	- वृक्षारोपन, वन संरक्षण अभियानबाट वन तथा वातावरणीय संरक्षणमा जोड - ग्रीन करिडोर, फ्रुट करिडोर सम्बन्धी कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनमा रहेको - स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना कार्यान्वयन
फोहरमैला तथा ढल व्यवस्थापन	४ वटा वडाहरूमा सघन सरसफाई कार्यक्रमबाट सरसफाइउन्मुख टोल/वडा घोषणा भएको - झुम्लाबाड, लाबाड, गुनाम, धर्मशाला, काँक्री ठूलो गाउँ, सिमा गाउँमा ढल निकास तथा सिँडी निर्माण कार्य भएको ।
जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण	सैपाटुङ, पाछाबाड, खाबाड र गैरीगाउँमामा जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रणका लागि बाँध निर्माण भएको
विपद् व्यवस्थापन	- विभिन्न ५ स्थानमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण आयोजना सम्पन्न - स्थानीय आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र स्थापना भएको - विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि आवश्यक तारजाली, बन्दोबस्तीका सामग्री व्यवस्था भएको
एम्बुलेन्स तथा वारुण यन्त्र	गाउँपालिका २ वटा एम्बुलेन्स सञ्चालनमा रहेको

(ङ) संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

क्षेत्र	अपेक्षित नतिजा
सामान्य सेवा	नियमित स्टाफ मिटिङ, मासिक स्टाफ मिटिङ तथा विशेष मिश्रित मिटिङबाट दैनिक सेवाप्रवाहका बारेमा छलफल गरी तत्काल समाधान गर्ने खालको संयन्त्र तयार भएको

Chandra

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खावाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन

सुरक्षा व्यवस्थापन	• सेवा प्रवाह सर्वेक्षणमा सुधार गर्नुपर्ने र असन्तुष्ट मत २ प्रतिशत भन्दा कम रहेको • कार्यालयको सुरक्षाका लागि पाले, कार्यालय सहयोगीको व्यवस्था तथा नजिकको प्रहरी प्रशासनसँगको समन्वय मार्फत सुरक्षा व्यवस्थापनलाई जोड दिइएको
सूचना प्रविधि	• गाउँपालिका कार्यालय तथा वडा कार्यालयहरूमा कम्प्युटर, प्रिन्टर, इन्टरनेट जस्ता सूचना प्रविधिका आधारभूत हार्डवेयरको व्यवस्था गरिएको • गाउँपालिकाको डाटा व्यवस्थापन तथा भण्डारणका लागि सर्भर जडान गरिएको • गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयबाट हुने सिफारिस प्रणाली, राजस्व प्रणाली जडान भएको • बजेट विनियोजन, लेखाङ्कन र प्रतिवेदनमा पूर्ण रुपमा SUTRA मा पूर्ण रुपमा EFT प्रयोग गरिएको ।
पञ्जीकरण व्यवस्थापन	• व्यक्तिगत घटना दर्ताका पुराना अभिलेख कम्प्युटराइज्ड र अनलाईनमा आधारित घटना दर्ता कार्यान्वयनमा आएको • पुराना अभिलेखहरू चाहिएको बेला पाइने गरी व्यवस्थापन गरिएको हुने
स्थानीय तथ्याङ्क संकलन र अभिलेख व्यवस्थापन	• ILG Profile तयारीका लागि तथ्याङ्क संकलन कार्य सम्पन्न भएको • सूचना तथा अभिलेख केन्द्र सञ्चालनमा आएको
सुशासन प्रवर्द्धन	• २ लाखभन्दा बढीका आयोजनाहरूमा आयोजनास्थलमा सूचनापाटी, जनलेखापरीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई अनिवार्य गरिएको • सूचना प्रकाशन, नागरिक वडापत्र अद्यावधिक, गुनासो सुनुवाई संयन्त्र सक्रिय
अनुसन्धान तथा विकास	• विभिन्न आयोजनाहरूको निर्माण तथा सम्भाव्यता अध्ययनका लागि अनुसन्धान तथा विकास सम्बन्धी प्रतिवेदन, तयार भएको ।

चालु आर्थिक वर्ष २०७९।०८० मा अघिल्ल आर्थिक वर्षमा झै गाउँपालिकाले सार्वजनिक सेवा प्रवाह, विकास निर्माण प्रक्रिया र स्थानीय शासन व्यवस्थापनका क्रममा स्वीकृत दरबन्दी बमोजिम पदपूर्ति नहुँदा वडा सचिव, प्राविधिक कर्मचारीको कमी हुनु, कतिपय बजेटको समयमै फुकुवा नहुनु, विद्यालयमा दरबन्दी बमोजिमका शिक्षक अभाव हुनु, आन्तरिक आय न्यून हुनु, सडक, बिजुली, सञ्चार जस्ता आधारभूत पूर्वाधारको अभाव हुनु, दक्ष जनशक्तिको अभाव हुनु, कृषि बाली तथा पशुपंक्षीमा विभिन्न रोगका कारण उत्पादन न्यून हुनु, साधन स्रोतको कमी, आन्तरिक ऋण उठाउन कानूनी अभाव जस्ता समस्याहरूको विद्यमान छन् ।

त्यसैगरी नागरिक अपेक्षा पूरा गर्नु, प्रभावकारी सेवा प्रवाह गर्नु, संस्थागत र नेतृत्वगत दक्षता, क्षमता र सीपको विकास गर्नु, विकासमा जनसहभागिता सुनिश्चित गर्नु, स्थानीय साधन स्रोतको समुचित उपयोग र वितरण गर्नु, तहगत सरकारहरू बीच समन्वय र सहकार्य सुनिश्चित गर्नु, आन्तरिक राजस्व वृद्धि गर्नु, आवश्यक नीति तथा कानून निर्माण

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खावाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन

गर्नु, पुराना जनप्रतिनिधि र नयाँ निर्वाचित जनप्रतिनिधिको कार्यक्रमलाई तालमेल मिलाउनु, समयमै विकास निर्माणका पूर्वाधारहरू निर्माण गर्नु, वस्तीस्तरको माग र गाउँपालिकाको रणनीतिक योजना बीच तालमेल मिलाउनु, आयोजनाको छनौट, प्राथमिकीकरण, विनियोजन कुशलता र कार्यान्वयन दक्षता बढाउनु, सुशासन प्रवर्द्धन गर्नु जस्ता चुनौतिहरू पनि सामना गर्नुपर्नेछ । त्यसैगरी आन्तरिक उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्नु, सार्वजनिक निर्माणमा गुणस्तरीयता र दिगो संरक्षणको सुनिश्चित गर्नु, विकास आयोजना कार्यान्वयन क्षमता अभिवृद्धि गर्नु, स्थानीयस्तरमा रोजगारी सिर्जनामार्फत यूवाहरूलाई गाउँमै फर्काउनु, आर्थिक तथा सामाजिक विकास गर्नु, बैंक तथा वित्तीय संस्थाको वृद्धि तथा वित्तीय साक्षरतामार्फत औपचारिक अर्थतन्त्रको विकास गर्नु, सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको विकास तथा साक्षरता वृद्धि गर्नु जस्ता चुनौतिहरू रहेका छन् ।

३) योजना तथा बजेट तर्जुमाका आधार

क) संवैधानिक तथा कानूनी आधार

नेपालको संविधानको धारा ५९मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रको आर्थिक अधिकार सम्बन्धी विषयमा योजना तयार गर्ने व्यवस्था रहेको छ । संविधानको अनुसूची ८ र ९ ले निर्धारण गरेको अधिकार क्षेत्र सहित मौलिक हक, राज्यका निर्देशक सिद्धान्त, नीति तथा दायित्वमा समेटिएका विषयहरू स्थानीय तहका योजना तर्जुमाका आधारहरू हुन् । संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको माध्यमद्वारा दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको आकाङ्क्षा पूरा गर्ने संवैधानिक अपेक्षा बमोजिम समाजवादउन्मुख स्वतन्त्र र समृद्ध अर्थतन्त्रको विकास गर्ने संविधानमा उल्लिखित राज्यको आर्थिक उद्देश्यले समेत स्थानीय आवधिक योजना तर्जुमालाई दिशानिर्देश गर्दछ । तसर्थ स्थानीय तहले विकास योजना तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधानमा उल्लिखित मौलिक हक, नीति र निर्देशक सिद्धान्त र संविधानको अनुसूचीमा रहेका व्यवस्थाहरूको कार्यान्वयनमा पनि ध्यान दिनुपर्छ ।

ख) राष्ट्रिय लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा प्राथमिकता

दीर्घकालीन राष्ट्रिय लक्ष्य

क) समृद्ध नेपाल

१. सर्वसुलभ आधुनिक पूर्वाधार एवम् सघन अन्तरआवद्धता
२. मानवपूँजी निर्माण तथा सम्भावनाको पूर्ण उपयोग

Handwritten signature
सिंह श्रेष्ठ

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खावाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन

३. उच्च र दिगो उत्पादन तथा उत्पादकत्व

४. उच्च र समतामूलक राष्ट्रिय आय

ख) सुखी नेपाली

१. परिष्कृत तथा मर्यादित जीवन

२. सुरक्षित, सभ्य र न्यायपूर्ण समाज

३. स्वस्थ र सन्तुलित पर्यावरण

४. सुशासन

५. सबल लोकतन्त्र

६. राष्ट्रिय एकता, सुरक्षा र सम्मान

राष्ट्रिय उद्देश्यहरू

- १) सर्वसुलभ गुणस्तरीय र आधुनिक पूर्वाधार निर्माण, उत्पादनशील र मर्यादित रोजगारी अभिवृद्धि, उच्च दिगो र समावेशी आर्थिक वृद्धि तथा गरिबी निवारण गर्दै समृद्धिको आधार निर्माण गर्नु।
- २) गुणस्तरीय स्वास्थ्य तथा शिक्षा, स्वास्थ्य तथा सन्तुलित वातावरण, सामाजिक न्याय र गुणस्तरीय एवम् जवाफदेही सार्वजनिक सेवा कायम गरी संघीय शासन व्यवस्थाको सुदृढीकरण गर्दै नागरिकलाई मर्यादित र परिष्कृत जीवनयापनको अनुभूति गराउनु।
- ३) सामाजिक आर्थिक रुपान्तरण तथा स्वाधिन राष्ट्रिय अर्थतन्त्र निर्माण गरी देशको स्वाभिमान स्वतन्त्रता र राष्ट्रिय हितको संरक्षण गर्नु।

राष्ट्रिय रणनीति

- १) तीव्र, दिगो र रोजगारमूलक आर्थिक वृद्धि गर्ने
- २) सुलभ तथा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा र शिक्षाको सुनिश्चितता गर्ने
- ३) आन्तरिक तथा अन्तरदेशीय अन्तरआवद्धता एवम् दिगो शहर/बस्ती विकास गर्ने
- ४) उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्ने
- ५) पूर्ण, दिगो र उत्पादनशील सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण प्रदान गर्ने
- ६) गरिबी निवारण र आर्थिक सामाजिक समानता सहितको न्यायपूर्ण समाज निर्माण गर्ने
- ७) प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण र परिचालन तथा उत्थानशीलता विकास गर्ने

१६

Chandra
चन्द्रसिंह श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खावाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

**आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन**

८) सार्वजनिक सेवाको सुदृढीकरण, प्रादेशिक सन्तुलन र राष्ट्रिय एकता सम्बर्द्धन गर्ने

ग) प्रादेशिक लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा प्राथमिकता

प्रादेशिक लक्ष्य

समाजवाद उन्मुख, सामाजिक न्यायमा आधारित, समावेशी, सन्तुलित र दिगो विकासको माध्यमबाट आर्थिक वृद्धि दरलाई उच्च पाउँदै प्रदेशबासी जनताको जीवनमा गुणात्मक परिवर्तन ल्याउनु।

प्रादेशिक योजनाको उद्देश्य

सामाजिक न्यायमा आधारित रही अवसरको सृजना, उत्पादन वृद्धि, रोजगारी प्रवर्द्धन र गरिबी निवारण गर्नु

प्रादेशिक योजनाको रणनीति

- १) कृषि उद्योग र पर्यटन क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गरी आर्थिक वृद्धि दर बढाउने।
- २) आवश्यक भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा विकास गर्ने।
- ३) गुणस्तरीय शिक्षा र स्वास्थ्य विस्तार गरी मानवीय पूँजी निर्माण गर्ने।
- ४) साजिक समावेशिता र लैङ्गिक समता प्रवर्द्धन गर्ने।
- ५) प्रभावकारी विपद व्यवस्थापन र जलवायु परिवर्तन अनुकूलित विकास गर्ने।
- ६) विधिको शासन कायम गर्दै सुशासन प्रत्याभूति गर्ने।

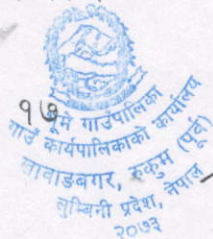
घ) गाउँपालिकाको दीर्घकालिन सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति, प्राथमिकता तथा कार्यक्रम

गाउँपालिकाको दीर्घकालीन सोच: सफा र हरियाली : समृद्ध भूमे

ग्रामीण अर्थतन्त्रलाई बढावा दिँदै आर्थिक, राजनीतिक, सामाजिक सांस्कृतिक रुपान्तरणयुक्त समाजवाद उन्मुख आत्मनिर्भर, स्वस्थ र गुणस्तरीय जीवन सुनिश्चित भएको सफा र हरियालीयुक्त नमूना गाउँपालिका।

गाउँपालिकाको लक्ष्य:

स्थानीय उत्पादन, मानव पूँजी निर्माण र उपयोग सहितको स्वस्थ र सन्तुलित पर्यावरणयुक्त सामाजिक न्यायमा आधारित समाजवाद उन्मुख गाउँपालिका निर्माण गर्ने।

Handwritten signature

सिंह श्रेष्ठ

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खाबाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमम तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन

गाउँपालिकाको उद्देश्य

१. व्यवसायिक कृषि एवम् पशुपालनमार्फत कृषक, महिला एवम् युवाहरुलाई स्वरोजगारमुखी बनाई कृषि र पशुपालनमा आत्मनिर्भर बनाउनु,
२. पर्यटन विकासमार्फत गाउँपालिकालाई राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा पहिचानमुखी बनाउनु,
३. स्वास्थ्य, शिक्षा र खानेपानी तथा सरसफाइको क्षेत्रमा गाउँपालिकाबासीलाई आत्मसम्मानपूर्वक जिउन सक्ने बनाउनु,
४. ज्ञान, सीप, पूँजी तथा प्रविधि विकासमार्फत दक्ष मानव संशाधनको विकास र उपयोग गर्ने,
५. पूर्वाधार विकासका क्षेत्रमा वातावरणीय संरक्षण एवम् दिगो विकासको अवधारणालाई अङ्गीकार गर्नु,
६. वन तथा वातावरण विकासमार्फत समुदाय लक्षित कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्नु,
७. संस्थागत विकास र सुशासनको सुनिश्चित गरी पारदर्शी एवम् गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु,
८. खानी तथा जलस्रोतको अधिकतम् उपयोगबाट आर्थिक विकासमा टेवा पुऱ्याउनु,
९. घरेलु तथा साना उद्योग विकास मार्फत आर्थिक समृद्धिमा जोड दिनु ।

गाउँपालिकाको रणनीति

- १) आर्थिक विकासका क्षेत्रहरुको सबलीकरणमार्फत दिगो आर्थिक वृद्धि र विकास गर्ने,
- २) गुणस्तरीय र सुलभ शिक्षा तथा स्वास्थ्य सेवा र अवसरको सुनिश्चित गरी मानव पूँजी विकास गर्ने,
- ३) पूर्वाधार विकास र अन्तरआवद्धता सहितको दिगो विकास कायम गर्ने,
- ४) सामाजिक समानतासहितको उत्थानशील समाज निर्माण गर्ने,
- ५) संस्थागत सक्षमता क्षमता विकासमार्फत सुशासन कायम गर्ने,
- ६) प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण र परिचालन तथा विपद् उत्थानशीलता विकास गर्ने ।

गाउँपालिकाको प्राथमिकता तथा कार्यक्रमहरु

भूमे गाउँपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमम तर्जुमाका लागि देहाय बमोजिमका क्षेत्र तथा उपक्षेत्रलाई प्राथमिकता निर्धारण गरिएको छ ।

- १) सामाजिक विकास क्षेत्र
- २) पूर्वाधार विकास क्षेत्र
- ३) आर्थिक विकास क्षेत्र
- ४) सुशासन तथा संस्थागत विकास क्षेत्र
- ५) वन, वातावरण र विपद् व्यवस्थापन क्षेत्र

१८
भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
खाबाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल
२०७३

Chandra Singh Shrestha

चन्द्रसिंह श्रेष्ठ

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खावाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन

उल्लिखित प्राथमिकताका आधारमा रहेर देहाय बमोजिमका नीति तथा कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकता दिइएको छ ।

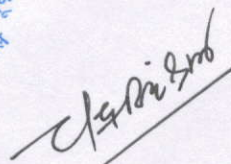
- क) कृषि, पर्यटन, उद्योग तथा मानव संसाधनको क्षेत्रमा जोड,
- ख) घरेलु तथा साना उद्योग प्रवर्द्धनबाट उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि र बजारीकरणमा जोड,
- ग) गुणस्तरीय शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी र सरसफाई लगायतका क्षेत्रमा जोड
- घ) पर्यटन पूर्वाधारको विकास तथा प्रवर्द्धन, जलविद्युत उत्पादन, उद्योग स्थापना लगायतका क्षेत्रमा सरकारी, निजी र सहकारी क्षेत्रको लगानी आकर्षण तथा रोजगारी प्रवर्द्धन
- ङ) स्थानीय उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि, रोजगारी सिर्जना र गरिबी निवारण
- च) अन्तरसम्बन्धित पूर्वाधार विकास र पूँजी निर्माण
- छ) विपद् व्यवस्थापन, वन तथा भू-संरक्षण, जलवायु परिवर्तन अनुकूलन
- ज) संस्थागत विकास तथा शासकीय सुधारमार्फत विधिको शासन, सार्वजनिक सेवाको प्रभावकारिता, जवाफदेहिता र विकासमा नागरिकको जनसहभागिता सहितको सुशासनमा जोड,
- झ) नवप्रवर्तन, वैज्ञानिक अनुसन्धान र विकास ।

ङ) अन्तरसम्बन्धित विषयहरू

वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा विकासका समसामयिक मामिलाहरू तथा अन्तरसम्बन्धित विषयहरूलाई सम्बोधन गर्नुपर्दछ । अन्तरसम्बन्धित विषयहरू एउटा पक्ष पछि पर्दा अर्को पक्ष समेत प्रभावित हुने भएकाले सबै क्षेत्रलाई सन्तुलित रूपमा सँगसँगै अगाडि लैजानुपर्ने हुन्छ । आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, वार्षिक बजेट तर्जुमा गर्दा देहायका अन्तरसम्बन्धित विषयहरूलाई छुटाउनुहुँदैन ।

१. गरिबी न्यूनीकरण,
२. दीगो विकासका लक्ष्य सम्बोधन,
३. मानव संसाधनको विकास,
४. वातावरण संरक्षण,

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
खावाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल
१९
२०७३

चन्द्रसिंह श्रेष्ठ

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खावाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन

५. सामाजिक समावेशीकरण,
६. समतामूलक विकास,
७. जनसंख्या व्यवस्थापन,
८. आयको न्यायोचित वितरण,
९. बह्रदो शहरीकरणको व्यवस्थापन,
१०. बह्रदो उर्जा संकटको व्यवस्थापन,
११. विपद व्यवस्थापन,
१२. वातावरण संरक्षण,
१३. साझेदारी एवं सहकार्य,
१४. लैङ्गिक समानता,
१५. सन्तुलित विकास

४) बजेट सीमा

आगामी आ.व. २०८०/०८१ समेत ३ आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाको क्रममा भूमे गाउँपालिका र विषयगत शाखा/एकाइ/वडा कार्यालयहरुलाई रु. ५६,६४,६५,७५५।- को बजेट सीमा निर्धारण गरिएको छ। निर्धारित सीमा मध्ये चालु खर्चतर्फ रु. ३८,५५,१६,७१४।- तथा पुँजीगत खर्च तर्फ रु. १८,०९,४९,०४०।- छुट्याइएको छ। उक्त बजेट सीमाको विषयगत शाखा/एकाइ/वडा कार्यालयगत बजेट सीमा देहाय बमोजिम रहेको छ ।

विषयगत शाखा/वडा	बजेट सीमा (समपूरक अनुदान, विशेष अनुदान समेत)	आर्थिक विकास	सामाजिक विकास	पूर्वाधार विकास	वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	सुशासन तथा संस्थागत विकास	जम्मा
प्रशासन, योजना तथा अनुगमन	५९६५७७७					५९६५७७७	५९६५७७७

२०

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
खावाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल
२०७३

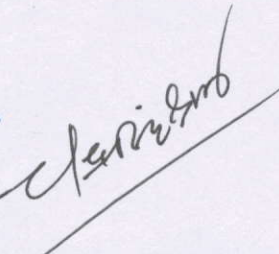
[Signature]

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खाबाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन

आर्थिक प्रशासन	६५००००००					६५००००००	६५००००००
शिक्षा, युवा तथा खेलकुद	१८००००००		२१४८०००००	८००००००		१०००००००	२३२८०००००
पूर्वाधार विकास तथा भवन नियमन	११०००००००			१२०००००००			१२०००००००
सामाजिक विकास शाखा							०
स्वास्थ्य	९००००००		३२००००००			२००००००	३४००००००
महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण	६९६५०००		६९६५०००				६९६५०००
सूचना तथा अभिलेख केन्द्र	३००००००					३००००००	३००००००
युवा र खेलकुद, कला तथा संस्कृति	४००००००		३००००००			१००००००	४००००००
वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	३००००००				३००००००		३००००००
कृषि विकास तथा प्रसार	९००००००	२३००००००					२३००००००
पशुपंक्षी विकास तथा प्रसार	४००००००	४३०००००					४३०००००
प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम	१५०००००					६४०००००	६४०००००
नीति कानून/न्यायिक समिति लगायत सुदृढीकरण	१५०००००					१५०००००	१५०००००
वडा समिति (सशर्त, समपूरक बाहेक)	५६५३५०००	७२०००००	२२५३५०००	१९६०००००	२७०००००	४५०००००	५६५३५०००
जम्मा	२९७४६५७७७	३४५०००००	२७९३०००००	१४७६०००००	५७०००००	९९३६५७७७	५६६४६५७७७

 भूमे गाउँपालिका
 गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
 खाबाडबगर, रुकुम (पूर्व)
 लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल
 २०७३

 चन्द्रसिंह श्रेष्ठ

सुदूर पश्चिम प्रदेश सरकार
सुदूर पश्चिम प्रदेश

(Signature)

- काठमाडौं उपत्यकाको विकास गर्नका लागि आवश्यक योजनाहरू तयार पार्ने र कार्यान्वयन गर्न मद्दत गर्ने।
- स्थानीय तहहरूको विकास गर्नका लागि आवश्यक योजनाहरू तयार पार्ने र कार्यान्वयन गर्न मद्दत गर्ने।
- स्थानीय तहहरूको विकास गर्नका लागि आवश्यक योजनाहरू तयार पार्ने र कार्यान्वयन गर्न मद्दत गर्ने।

(४) प्रमुख विकास क्षेत्रहरूको विकास (४)

वडा	जनसंख्या	क्षेत्रफल	बस्ती र मानव विकास	पूर्वाधारको अवस्था	सुबाना	न्यूनतम बजेट	अधिलगो आ. व. मा	बौद्धिक हुने राजस्वको	सुबाना आधारित बजेट	कुल जमाना
१	२७९३	२०	२.९०	३	५७	२००००००	३४९०००	५८२३५८४	५८२३५८४	०००००००
२	२८२८	३०	०.१०	५	७३	२००००००	३३९०००	५३९०००	५३९०००	०००००००
३	२८२८	२९	०.१०	५	७३	२००००००	३३९०००	५३९०००	५३९०००	०००००००
४	२८२८	२९	०.१०	५	७३	२००००००	३३९०००	५३९०००	५३९०००	०००००००
५	२८२८	२९	०.१०	५	७३	२००००००	३३९०००	५३९०००	५३९०००	०००००००
६	२८२८	२९	०.१०	५	७३	२००००००	३३९०००	५३९०००	५३९०००	०००००००
७	२८२८	२९	०.१०	५	७३	२००००००	३३९०००	५३९०००	५३९०००	०००००००
८	२८२८	२९	०.१०	५	७३	२००००००	३३९०००	५३९०००	५३९०००	०००००००
९	२८२८	२९	०.१०	५	७३	२००००००	३३९०००	५३९०००	५३९०००	०००००००
१०	२८२८	२९	०.१०	५	७३	२००००००	३३९०००	५३९०००	५३९०००	०००००००

सुबाना आधारित बजेट तयार पार्ने र कार्यान्वयन गर्न मद्दत गर्ने।

सुबाना तयार पार्ने र कार्यान्वयन गर्न मद्दत गर्ने।

आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तयार पार्ने र कार्यान्वयन गर्न मद्दत गर्ने।

लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

खगोलेश्वर, कैलाली (पूर्व)

काठमाडौं उपत्यकाको विकास

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खावाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन

६) बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन

आगामी आर्थिक वर्ष र त्यसपछिका दुई आर्थिक वर्षको लागि उपलब्ध बजेट सीमा भित्र रही भूमे गाउँपालिकाको आवधिक योजना/एकीकृत विकास योजना, विषयगत क्षेत्र रणनीतिक तथा गुर्योजना, चालु मध्यमकालीन खर्च संरचना, आगामी वर्षको लागि प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमको आधारमा देहायमा उल्लेखित विषयहरूलाई मध्यनजर गरी आयोजना तथा कार्यक्रमहरूको छनौट, प्राथमिकता निर्धारण तथा बजेट अनुमान गरी मिति २०८० जेठ १५ गतेभित्र पेश गर्नु हुन अनुरोध छ:-

- १) आयोजना तथा कार्यक्रम प्राथमिकताका आधार, विधि र प्रक्रियाको सम्बन्धमा स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७८ बमोजिम गर्ने ।
- २) विषयगत शाखा तथा इकाई र वडास्तरमा छनौट हुने निर्माण आयोजनाको हकमा न्यूनतम पाँच लाखभन्दा तलको लागत अनुमान नहुने गरी बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाको सुनिश्चितता गर्ने ।
- ३) अघिल्लो आर्थिक वर्षमा वडा कार्यालयले संकलन गरेको राजस्व रकम आगामी आर्थिक वर्षको वडागत बजेट सीमामा थप गरी बजेट सीमा निर्धारण गर्ने ।
- ४) दहत्तर बहत्तर, दुङ्गा गिट्टी बालुवा, स्लेट, सामुदायिक वन, प्राकृतिक तथा स्थानीय कर, विज्ञापन कर र मनोरञ्जन कर लगायत बाँडफाँड हुने राजस्वमा गाउँपालिकाले प्राप्त गर्ने हिस्साको २० प्रतिशत रकम सम्बन्धित वडाको बजेट सीमामा थप गर्ने ।
- ५) आयोजना छनौटपछि बजेट विनियोजनपूर्व जग्गा प्राप्ति, स्थानीय विवाद निरूपण संयन्त्र र आयोजना कार्यान्वयनमा स्थानीयबासीको सहयोगको सुनिश्चितता गरेर मात्र बजेट विनियोजन गर्ने ।
- ६) गैरसरकारी संघ संस्था तथा अन्य निकायबाट सञ्चालन हुने आयोजना तथा कार्यक्रममा गाउँपालिका तथा वडास्तरबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रममा अन्य निकायको न्यूनतम ३० प्रतिशत सुनिश्चित हुने गरी साझेदारीमा आधारित कार्यक्रम छनौट र कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- ७) वडास्तरको बजेट सीमामा विषय क्षेत्रगत सीमा अनिवार्य नगर्ने तर बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा विषय क्षेत्रगत रूपमा छुट्याएर गर्नुका साथै आर्थिक पूर्वाधार र उत्पादनमुखी आयोजना तथा कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिने ।
- ८) वडास्तरमा न्यूनतम ५ लाखभन्दा माथिका निर्माण आयोजना गर्नुपर्ने र गाउँपालिका तथा वडाबाट कार्यान्वयन हुने ५० लाख सम्मका आयोजनाहरू सोही आर्थिक वर्षभित्रै सम्पन्न गर्न सुनिश्चित गर्ने ।

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खाबाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन

- ९) बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ का लागि निर्माण आयोजनाको हकमा मात्र परियोजना सूचीमा समावेश आयोजना छनौट गर्ने र आगामी आर्थिक वर्षदेखि हरेक वस्तीस्तरको एकीकृत योजना तर्जुमा गरी सबै आयोजना तथा कार्यक्रमहरूलाई आयोजना सूची तथा परियोजना बैकमा समावेश गरेर मात्र बजेट विनियोजनको व्यवस्था मिलाउने ।
- १०) गाउँपालिकाको आन्तरिक आय वृद्धि गर्न योगदान दिन सक्ने, उद्यमशील, उत्पादनशील र रोजगारीमूलक कार्यक्रमहरूलाई जोड दिने ।
- ११) स्थानीय स्रोत, साधन, सीप, दक्षता, क्षमता कच्चा पदार्थमा आधारित उद्यम व्यवसाय विकास गर्ने आयोजना तथा कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकता दिने ।
- १२) विषयगत शाखा तथा वडा समितिले बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा गाउँपालिकाको विशेष प्राथमिकतामा परेका विषयक्षेत्र/उपक्षेत्र र क्रमागत आयोजना/कार्यक्रमलाई बजेट सुनिश्चित (Earmark) अनिवार्य गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- १३) नियमित सालबसाली खर्च हुने, छोटो अवधिको तालिम, जनचेतनामूलक कार्यक्रम, मर्मत सम्भार, संरक्षण जस्ता कार्यक्रमलाई चालु बजेटबाट र दीर्घकालीन पूँजी निर्माण हुने खालका आयोजना, विकास आयोजना तथा कार्यक्रमहरूलाई पूँजीगत बजेटबाट छनौट गर्ने ।
- १४) चालु बजेटको सीमाबाट पूँजीगत प्रकृतिका विकास आयोजना छनौट गर्ने सकिने तर पूँजीगत बजेटबाट चालु प्रकृतिका योजना/कार्यक्रम छनौट नगर्ने ।
- १५) उल्लिखित मार्गदर्शन बमोजिम देहायका विषयहरूलाई मध्यनजर गर्ने:
 - क) संविधान र प्रचलित कानून बमोजिम स्थानीय तहको कार्य जिम्मेवारी भित्र रहेका विषय, आयोजना तथा कार्यक्रम,
 - ख) आवधिक तथा विषयक्षेत्र रणनीतिक/गरुयोजनाको सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा प्राथमिकता अनुसारका आयोजना तथा कार्यक्रम,
 - ग) चालु आर्थिक वर्षमा सञ्चालित क्रमागत, बहुवर्षीय र अधुरा आयोजना तथा कार्यक्रम,
 - घ) आयोजना बैङ्कमा समावेश भएको र सो नभएको भए वातावरणीय अध्ययन लगायत संभाव्यता अध्ययन भई डिजाइन, लागत अनुमानसहित विस्तृत अध्ययन प्रतिवेदन तयार भएका आयोजना तथा कार्यक्रम,

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खावाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन

- ड) अति विपन्न, सिमान्तकृत एवम् दलित, जनजाति, महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति ज्येष्ठ नागरिक जस्ता लक्षित वर्ग, समुदाय र परिवारलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने आयोजना तथा कार्यक्रम,
- च) वातावरण संरक्षण तथा जलवायु परिवर्तन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन जस्ता विषयमा प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने आयोजना तथा कार्यक्रम,
- छ) गाउँपालिकाको आन्तरिक आय वृद्धि गर्न योगदान दिनसक्ने खालका उद्यमशील, उत्पादनशील र रोजगारीमूलक कार्यक्रम,
- ज) स्थानीय स्रोत, साधन, सीप, दक्षता, क्षमता कच्चा पदार्थमा आधारित उद्यम व्यवसाय सिर्जना र विकास गर्ने आयोजना तथा कार्यक्रम,
- झ) सामाजिक न्याय, सुशासन, जवाफदेहिता र सोवा प्रवाहमा प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रम,
- ञ) कृषि, खाद्यान्न तथा पशुपक्षी उपजको उत्पादन, व्यावसायीकरण, विविधकरण र औद्योगीकरणलाई सहयोग पुऱ्याउने आयोजना तथा कार्यक्रम,
- ट) गाउँपालिकाको नीति तथा कानूनको निर्धारण गरेका दायित्वलाई सम्बोधन गर्ने आयोजना तथा कार्यक्रम,
- ठ) योग, ज्ञान तथा सीप विकास, अध्ययन, खोज, अनुसन्धान र आविष्कारसँग सम्बन्धित आयोजना तथा कार्यक्रम,
- ड) भूउपयोग योजना र क्षेत्र, वस्ती विकास तथा भौतिक विकास योजना तर्जुमा लगायत यस्ता योजनामा प्रस्तुत आयोजना तथा कार्यक्रम, बालबालिकालाई केन्द्रविन्दुमा राखी उनीहरूको बचाउ, संरक्षण, विकास र सहभागिता अभिवृद्धि गर्ने आयोजना तथा कार्यक्रम,
- ढ) गाउँपालिकाको वस्तुस्थिति विवरण (प्रोफाइल) ले लक्षित गरे अनुसारका क्षेत्र तथा सबाललाई सम्बोधन गर्ने आयोजना तथा कार्यक्रम,
- ण) गाउँपालिकाको समग्र तथा सन्तुलित विकासमा योगदान पुग्ने आयोजना तथा कार्यक्रम
- १६) गत विगत वर्षमा गाउँपालिकाबाट तयार भएका तपसिल बमोजिमका बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा मार्गदर्शनलाई पालना गर्ने।

क. समष्टिगत मार्गदर्शन:

१. पन्ध्रौं योजनाको लक्ष्य, उद्देश्य र रणनीतिहरूको कार्यान्वयनमा प्रत्यक्ष योगदान पुग्ने गरी वार्षिक विकास कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने।
२. दिगो विकासका लक्ष्यहरू (SDGs) का सम्बन्धित लक्ष्यहरू हासिल गर्न सहयोग पुग्ने किसिमका कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिने।

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खावाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन

३. वार्षिक विकास तथा बजेट तर्जुमा प्राथमिकीकरण सिफारिश गर्दा निम्नानुसारको विषयक्षेत्रगत रुपमा छुट्याउने। योजना सिफारिश गर्दा बजेट सीमा भन्दा बढी भएता पनि आवश्यक योजनाहरूलाई प्राथमिकता दिएर पठाउनुपर्नेछ।
(क) आर्थिक विकास (कृषि, उद्योग, पर्यटन, सहकारी, वित्तीय क्षेत्र)
(ख) सामाजिक विकास (शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाइ, संस्कृति प्रवर्द्धन, खेलकूद तथा मनोरञ्जन, लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण)
(ग) पूर्वाधार विकास (सडक, पुल तथा झोलुङ्गे पुल, सिंचाई, उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत, सञ्चार)
(घ) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन (वन तथा भूसंरक्षण, जलाधार संरक्षण, वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन, फोहोरमैला तथा ढल व्यवस्थापन, जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन)
(ङ) संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन (सामान्य सेवा, सुरक्षा व्यवस्थापन, सूचना प्रविधि, पञ्जीकरण व्यवस्थापन, स्थानीय तथ्याङ्क संकलन र अभिलेख व्यवस्थापन)
४. गाउँपालिका र विषयगत शाखा/कार्यालयका सम्पूर्ण कार्यक्रमहरूलाई समेटी अनिवार्य रुपमा मागमा आधारित योजना निर्माणको लागि स्थानीय तहको ७ चरणको योजना तर्जुमाको प्रक्रियाबाट माग भै आएका योजनाहरूलाई वार्षिक कार्यक्रममा समावेश गरिने भएकाले योजना तथा कार्यक्रम छनौट गर्दा वस्तुगत र मागमा आधारित आयोजना तथा कार्यक्रम छनौटको सुनिश्चितता गर्ने ।
५. नेपाल पक्ष भएका महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र आदिवासी/जनजातिसँग सम्बन्धित अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि सम्झौतामा उल्लेख भएका विषयमा राष्ट्रिय दायित्व पूरा गर्न सहयोग पुग्ने खालका कार्यक्रमलाई प्राथमिकता साथ समावेश गर्ने ।
६. जलवायु परिवर्तन अनुकूलन, विपद् व्यवस्थापन, सेन्दाई विपद् जोखिम न्युनिकरण संरचना र विपद्पछिको आवश्यकता आँकलन संरचना, अपाङ्गमैत्री एवं बालमैत्री स्थानीय शासन, पोषण सुधार, लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट विनियोजनजस्ता बहुपक्षीय जिम्मेवारीका विषयलाई स्थानीय तहको अगुवाईमा तत्सम्बन्धी प्राथमिकताहरू प्रतिविम्बित हुने गरी वार्षिक कार्यक्रमका क्रियाकलापमा समावेश गर्ने ।
७. विकाससँग सम्बन्धित आयोजना छनौटदेखि अनुगमन/मूल्याङ्कन गर्नेसम्मका सबै चरणमा अनिवार्य रुपमा महिला, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्ति एवं विपन्न वर्ग समेतका सेवाग्राही एवं लक्षित परिवारको सहभागिताको सुनिश्चितता कायम गरी तिनीहरूलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी बातावरणमैत्री, सीपमूलक एवं रोजगारमूलक कार्यक्रमहरूको तर्जुमा गरी प्रभावकारी कार्यान्वयनको व्यवस्था मिलाउने ।
८. विपद् जोखिम न्यूनिकरण सम्बन्धमा स्थानीयस्तरको बहुप्रकोप जोखिम लेखाजोखा, विपद् पूर्वतयारी, विपद् न्यूनिकरण/अल्पीकरण, विपद् प्रतिकार्य तथा विपद् पुनर्लाभ/पुनर्निर्माण सम्बन्धी कार्यहरू पहिचान, बहु प्रकोप जोखिम संवेदनशील योजना तथा विपद्/जलवायु जोखिम व्यवस्थापन योजना र यस्ता योजनाहरूले निर्दिष्ट गरेका प्राथमिकताहरू विकास कार्यक्रममा मूलप्रवाहीकरण गर्ने ।
- ख) आयोजनाको तर्जुमा छनौट सम्बन्धमा
९. साविकमा स्थानीय स्तरमा वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तय गर्दा महिला, बालबालिका, आदिवासी जनजाती तथा पिछ्छडिएका वर्ग क्षेत्र र दलित र अल्पसंख्यकमा लक्षित कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने गरिएकोमा आगामी दिनमा समेत त्यस्ता लक्षित क्षेत्रलाई समेत निरन्तरता दिने ।

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खावाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन

१०. आआयोजना छनौट गर्दा उत्पादनशील, रोजगारी वृद्धि, गरिबी न्यूनीकरण, वातावरण संरक्षण, विपद् तथा जलवायु जोखिम न्यूनीकरण, समावेशी विकास जस्ता क्षेत्रमा सहयोग पुऱ्याउने छोटो समयमा सम्पन्न भई बढी प्रतिफल दिने, कम लगानीबाट बढी जनसंख्यालाई लाभ पुऱ्याउने तथा जनसहभागिता जुटाउन सकिने किसिमका आयोजनालाई प्राथमिकता दिने ।
११. आयोजना छनौट तथा बजेट विनियोजन गर्दा भूगोल (क्षेत्रफल), गरिबी (मानव विकास सूचकाङ्क), जनसंख्या, र सेवा प्रवाह लागत, आधार मानी सन्तुलन कायम हुने गरी गर्ने ।
१२. नयाँ स्थापना भएका वडाहरूको भौतिक तथा अन्य पूर्वाधार विकास र व्यवस्थापनलाई प्राथमिकता दिने ।
१३. भवन निर्माण सम्बन्धी कार्यक्रम बनाउँदा जग्गाको उपलब्धता नभई बजेट नछुट्याउने ।
१४. सम्पन्न भइसकेका भौतिक संरचनाहरूको दिगोपनालाई ध्यान दिई निरन्तर सञ्चालन हुन सक्ने अवस्थामा राख्नको लागि आवश्यक मर्मत सम्भार बजेटको व्यवस्था गर्ने ।
१५. वस्ती तथा वडास्तरबाट बाट माग भै आउने आयोजना मध्ये वडा तहस्तरमा सम्बोधन गर्न नसकिने आयोजना तथा कार्यक्रमहरूलाई पालिकास्तरमा समावेश गर्नुपर्ने वा प्रदेश तथा संघ स्तरमा माग गर्नुपर्ने भएमा सम्बन्धित वडा र विषयगत समिति मार्फत त्यस्ता मागहरूको व्यवस्थापन गर्ने ।
१६. आयोजना तर्जुमा गर्दा आफ्नो क्षेत्रको विकास निर्माण एवं सेवा प्रवाहसँग सम्बन्धित विषयमा विषयगत शाखा र गाउँपालिकाले अन्य सरकारी निकाय, अन्य स्थानीय तह, निजी क्षेत्र र नागरिक समाजसँग अन्तरक्रिया एवं समन्वय गरी सूचना एकीकृत गराई सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रक्रिया अपनाई अन्तिम रूप दिने ।
१७. पूर्वाधारतर्फ निर्माणाधीन अधुरा आयोजनालाई सम्पन्न गरी सञ्चालनमा ल्याउने कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिने ।
१८. विपद् जोखिम न्यूनीकरणसम्बन्धी आयोजना तथा कार्यक्रम छनौट गर्दा विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी उक्त समितिले प्राथमिकिकरण गरेका कार्यक्रमहरूलाई समावेश गर्ने ।
१९. क्रमागत आयोजना/कार्यक्रमहरू भौतिक तथा वित्तीय प्रगतिको आधारमा छिटो सम्पन्न गरी प्रस्ताव गर्ने । लामो समयदेखि वार्षिक विकास कार्यक्रममा समावेश भएका तर सम्पन्न हुन नसकेका कार्यक्रम/आयोजनाहरूको औचित्य हेरी आवश्यक देखिएमा मात्र कार्यक्रममा समावेश गर्ने ।

ग. आयोजनाको कार्यान्वयन सम्बन्धमा

२०. विनियोजित स्रोतलाई न्यायोचित रूपमा जनता समक्ष पुऱ्याउन सरकारी तथा गैर सरकारी निकायबाट लगानी हुने कार्यक्रम/आयोजनालाई स्रोतको कमी हुन नदिने र विभिन्न विकास प्रदायक निकायहरूबाट हुने विकास कार्यलाई दोहोरिन नदिने व्यवस्था गरी स्रोतको व्यवस्थापन गर्ने ।
२१. कार्यक्रम/आयोजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन लगायतका कार्यलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन भूमे गाउँपालिकाको कार्यालयले समग्र वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यतालिका र विषयगत शाखा तथा वडा कार्यालयहरूले सोही कार्यतालिका र कार्यान्वयन कार्ययोजना बमोजिम क्रियाकलापगत कार्यान्वयन कार्ययोजना बनाई लागू गर्ने र आयोजनाका प्रत्येक चरणमा अत्याधिक मात्रामा जनसहभागिता जुटाउनेतर्फ जोड दिने ।
२२. कार्यक्रम/आयोजनाको सञ्चालनमा सहभागिताको मापदण्ड तयार गर्दा आयोजनाको प्रकृति, आयोजना स्थल, उपभोक्ताको क्षमता र स्थानीय तहले अवलम्बन गरेको नीतिको अधीनमा रही नगद, श्रम वा स्थानीय समग्री समेतको योगदानको अनुपात निर्धारण गर्ने । यसरी सहभागिताको अंश निर्धारण गर्दा अति विपन्न परिवार तथा समुदायलाई विशेष सहूलियत दिने उद्देश्य राखी लागत सहभागिता व्यहोर्न नसकेको कारणबाट लक्षित समूहलाई बञ्चित नगरिने नीति अवलम्बन गर्ने

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खाबाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन

२३. स्थानीय स्तरबाटै सञ्चालन हुने पूर्वाधार विकास (सडक, खानेपानी, विद्युत, प्रकोप नियन्त्रण आदि) का कार्यक्रमहरू कार्यक्रम/आयोजना कार्यान्वयन गर्नुपूर्व अनिवार्य रूपमा सम्भाव्यता अध्ययन गरेको हुनुपर्ने र यस्ता कार्यक्रम/आयोजना सञ्चालन गर्दा श्रममूलक तथा वातावरणमैत्री प्रविधि अपनाउने तर श्रम जुट्न नसक्ने आयोजनामा मेसिनरी वा यन्त्रको प्रयोग गर्नु पर्दा लागत अनुमान पनि सोही अनुसारको बनाई काम गराउने ।

घ. अनुगमन मूल्याङ्कन सम्बन्धमा

२४. गाउँपालिकाको एकीकृत योजना तर्जुमा गर्दा प्रभाव, असर तथा प्रतिफल तहका नतिजालाई समेत स्पष्ट रूपमा परिभाषित गरी नतिजा खाका तयार गर्ने ।

२५. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी खाका तयार गरी कार्यान्वयनका प्रत्येक चरणमा उक्त खाकालाई अनुसरण गरी कार्यान्वयनलाई सफल बनाउने गरी कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने र सोही बमोजिम अनुगमन मूल्याङ्कन गरी प्रतिवेदन गरी प्रतिवेदनमाथि छलफल तथा निरन्तर सुधार र निरन्तरतालाई जोड दिने व्यवस्था मिलाउने ।

ङ. अन्तरसम्बन्धित विषयहरू (Cross cutting Issues)

२७. रोजगारी सिर्जना, गरिबी न्यूनीकरण, विपद् तथा जलवायुजन्य जोखिम न्यूनीकरण, विपद् व्यवस्थापन, सुशासन, जनताको नजिकमा सेवा सुविधा, दिगो, गुणस्तरीय र वातावरणमैत्री स्थानीय पूर्वाधारको विकास र स्थानीय शासन, आर्थिक अवसरमा वृद्धि एवम् त्यसमा जनताको सहज पहुँच, सामाजिक सुरक्षा, अपाङ्गमैत्री वा बालमैत्री स्थानीय शासन, पोषण सुधार, लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट विनियोजन, समावेशीकरण र सशक्तिकरण विषयलाई उच्च प्राथमिकतामा राखी वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने ।

२८. सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत राज्यले सुविधा उपलब्ध गराउने लक्षित समूहको लगत अद्यावधिक गरी राख्ने । यस्तो रकमको भुक्तानी बैङ्किक प्रणालीमार्फत गर्ने व्यवस्थाका लागि आवश्यक तयारी गर्ने ।

२९. पालिकाबाट सञ्चालन हुने विकास कार्यक्रममा विभिन्न किसिमका विपद्बाट हुनसक्ने क्षति कम गर्ने उपाय अवलम्बन गरी नयाँ विकास निर्माणले जोखिम थप हुने अवस्था सिर्जना गर्न नहुने ।

३०. विपद् तथा जलवायुजन्य जोखिम न्यूनीकरण एवं वातावरण संरक्षणका लागि निश्चित रकम विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाई यस सम्बन्धी कार्यक्रमहरू समावेश गरेर विपद् तथा जलवायुजन्य जोखिम न्यूनीकरण एवं वातावरण संरक्षणका लागि तपसिल बमोजिमका क्रियाकलापहरूलाई समेत आधार मानेर गाउँपालिका, वडाको कार्यक्रम तथा योजनामा समावेश गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

भूमे गाउँपालिका र सबै वडाहरूको अगुवाई र सक्रियताका साथै सरोकारवाला संघसंस्था लगायत सबै निकायको साझेदारी, सहयोग आवश्यकता र स्थानीयको माग बमोजिम छनौट गरी समन्वयमा संचालन गर्ने गरी निम्न सामाजिक अभियानमुखी कार्यक्रमहरूलाई समेत प्राथमिकतामा राख्ने ।

१. पूर्ण सरसफाईउन्मुख वडा/गाउँपालिका अभियान
२. वातावरणमैत्री वडा/गाउँपालिका अभियान
३. हरेक टोल पृथक विशेषता र पहिचान अभियान

चन्द्रसिंह श्रेष्ठ

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खाबाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

**आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन**

४. घरभित्रको धुँवा रहित गाउँपालिका अभियान
५. मेरो गाउँमा मेरो योगदान अभियान
६. बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त वडा/गाउँपालिका अभियान
७. बालबिबाह र लैंगिक हिंसा मुक्त वडा/गाउँपालिका अभियान
८. जातीय तथा सबै प्रकारका विभेदमुक्त वडा/पालिका अभियान
९. वातावरणमैत्री स्थानीय शासन अभियान
१०. पोषणमैत्री स्थानीय शासन अभियान
११. सामुदायिक विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि अभियान
१२. पूर्ण खोपयुक्त गाउँपालिका दिगोपना अभियान
१३. दक्ष प्रसुततिकर्मीबाट स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी गराउने पूर्ण संस्थागत सुत्केरी अभियान
१४. "अर्गानिक उत्पादन: भूमेको पहिचान"
१५. "एक गाउँ एक उत्पादन: भूमे गाउँपालिकाको पहिचान" जस्ता अभियानमुखी कार्यक्रम
१६. आर्थिक र मानवीय विकास सबलीकरणमा जोड

३ आगामी आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को योजनाका लागि योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा एवम् छनौटका आधारहरू

१	वडाको प्राथमिकताको आधारमा गरिवी न्यूनिकरण गर्न सकिने योजना तथा कार्यक्रममा प्राथमिकता दिने ।
२	कम लगानीबाट बढी जनताहरूलाई प्रत्यक्ष फाईदा पुग्ने योजना तथा कार्यक्रमहरू
३	बढी भन्दा बढी जनताहरूलाई प्रत्यक्ष फाईदा पुग्ने
४	छोटो समयमा बढी प्रतिफल दिने
५	महिला, दलित आदिवासी जनजाती, पिछ्छाडिएको वर्ग तथा क्षेत्रलाई फाईदा पुग्ने खालका आयोजनाहरू छनौट गर्ने
६	विपद जोखिम न्यूनिकरण गर्न सघाउ पुग्ने क्रियाकलापहरूलाई प्राथमिकता दिनु पर्ने
७	आवधिक योजना, जिल्ला विपद व्यवस्थापन योजना, विषयगत गुरुयोजना र क्षेत्रगत योजना र रणनीति योजनासँग मेल खानेगरी कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने
८	संयुक्त राष्ट्रसंघले पारित गरेका दिगो विकासका लक्ष्यहरूको अवधारणा बमोजिमका योजनामा उच्च प्राथमिकता दिई संचालन गर्नुपर्ने आयोजना र कार्यक्रमहरू
९	स्थानीय स्रोत साधन तथा सिपबाट संचालन हुने खालको योजनामा जोड दिनुपर्ने
१०	उत्पादनमुलक, आयमुलक, सिपमुलक, स्वरोजगारमूलक, स्थानीय तहको आन्तरीक आय वृद्धि गर्ने खालका योजनाहरूलाई प्राथमिकतामा राख्ने
११	वातावरण संरक्षण तथा सहरी पूर्वाधारको सुविधा प्रवर्द्धन र सम्बर्धन गर्न सघाउ पुग्ने योजनाहरूलाई प्राथमिकता दिने
१२	बालमैत्री स्थानीय तह घोषणाका लागि सूचकहरू पुरा गर्ने किसिमका योजना तथा कार्यक्रम
१३	योजना छनौट गर्दा आवधिक योजना, गाउँपालिकाको पाश्चात्त, आवधिक गाउँपालिका विकास योजना, स्थानीय जनताहरूबाट माग भै आएका तथा अन्य तथ्याङ्कहरूको आधारमा योजना छनौट गर्नु पर्ने

२९
भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
खाबाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल
२०७३
सिंह श्रेष्ठ

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
खाबाडबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा तर्जुमाका लागि विषयगत/कार्यालयगत
सीमा तथा बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन

२३. स्थानीय स्तरबाटै सञ्चालन हुने पूर्वाधार विकास (सडक, खानेपानी, विद्युत, प्रकोप नियन्त्रण आदि) का कार्यक्रमहरू कार्यक्रम/आयोजना कार्यान्वयन गर्नुपूर्व अनिवार्य रूपमा सम्भाव्यता अध्ययन गरेको हुनुपर्ने र यस्ता कार्यक्रम/आयोजना सञ्चालन गर्दा श्रममूलक तथा वातावरणमैत्री प्रविधि अपनाउने तर श्रम जुट्न नसक्ने आयोजनामा मेसिनरी वा यन्त्रको प्रयोग गर्नु पर्दा लागत अनुमान पनि सोही अनुसारको बनाई काम गराउने ।

घ. अनुगमन मूल्याङ्कन सम्बन्धमा

२४. गाउँपालिकाको एकीकृत योजना तर्जुमा गर्दा प्रभाव, असर तथा प्रतिफल तहका नतिजालाई समेत स्पष्ट रूपमा परिभाषित गरी नतिजा खाका तयार गर्ने ।

२५. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी खाका तयार गरी कार्यान्वयनका प्रत्येक चरणमा उक्त खाकालाई अनुसरण गरी कार्यान्वयनलाई सफल बनाउने गरी कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने र सोही बमोजिम अनुगमन मूल्याङ्कन गरी प्रतिवेदन गरी प्रतिवेदनमाथि छलफल तथा निरन्तर सुधार र निरन्तरतालाई जोड दिने व्यवस्था मिलाउने ।

ङ. अन्तरसम्बन्धित विषयहरू (Cross cutting Issues)

२७. रोजगारी सिर्जना, गरिबी न्यूनीकरण, विपद् तथा जलवायुजन्य जोखिम न्यूनीकरण, विपद् व्यवस्थापन, सुशासन, जनताको नजिकमा सेवा सुविधा, दिगो, गुणस्तरीय र वातावरणमैत्री स्थानीय पूर्वाधारको विकास र स्थानीय शासन, आर्थिक अवसरमा वृद्धि एवम् त्यसमा जनताको सहज पहुँच, सामाजिक सुरक्षा, अपाङ्गमैत्री वा बालमैत्री स्थानीय शासन, पोषण सुधार, लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट विनियोजन, समावेशीकरण र सशक्तिकरण विषयलाई उच्च प्राथमिकतामा राखी वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने ।

२८. सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत राज्यले सुविधा उपलब्ध गराउने लक्षित समूहको लगत अद्यावधिक गरी राख्ने । यस्तो रकमको भुक्तानी बैङ्किक प्रणालीमार्फत गर्ने व्यवस्थाका लागि आवश्यक तयारी गर्ने ।

२९. पालिकाबाट सञ्चालन हुने विकास कार्यक्रममा विभिन्न किसिमका विपद्बाट हुनसक्ने क्षति कम गर्ने उपाय अवलम्बन गरी नयाँ विकास निर्माणले जोखिम थप हुने अवस्था सिर्जना गर्न नहुने ।

३०. विपद् तथा जलवायुजन्य जोखिम न्यूनीकरण एवं वातावरण संरक्षणका लागि निश्चित रकम विनियोजन गर्ने व्यवस्था मिलाई यस सम्बन्धी कार्यक्रमहरू समावेश गरेर विपद् तथा जलवायुजन्य जोखिम न्यूनीकरण एवं वातावरण संरक्षणका लागि तपसिल बमोजिमका क्रियाकलापहरूलाई समेत आधार मानेर गाउँपालिका, वडाको कार्यक्रम तथा योजनामा समावेश गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

भूमे गाउँपालिका र सबै वडाहरूको अगुवाई र सक्रियताका साथै सरोकारवाला संघसंस्था लगायत सबै निकायको साझेदारी, सहयोग आवश्यकता र स्थानीयको माग बमोजिम छनौट गरी समन्वयमा संचालन गर्ने गरी निम्न सामाजिक अभियानमुखी कार्यक्रमहरूलाई समेत प्राथमिकतामा राख्ने ।

१. पूर्ण सरसफाईउन्मुख वडा/गाउँपालिका अभियान
२. वातावरणमैत्री वडा/गाउँपालिका अभियान
३. हरेक टोल पृथक विशेषता र पहिचान अभियान

चन्द्रसिंह श्रेष्ठ
सहायक अध्यक्ष

अनुसूचीहरु

वस्ती/टोल स्तरीय आयोजना छनौट तथा सूची तयार फारम

क) वस्ती/टोलस्तरको आवश्यकता पहिचान तथा छनौट फारम

[illegible]

गौरीगंगा गाउँपालिका
कार्यपालिकाको कार्यालय
खार्दिबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल
२०७३

सुदुम (पूर्व)
श, नेपाल

चन्द्रसिंह श्रेष्ठ

ख) वस्ती/टोलस्तरबाट छनौट भई वडा समितिमा पेश गर्ने आयोजना विवरण फारम

[illegible]

गाउँ भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
रुम्जाङबगर, रुकुम (पूर्व)
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल
२०७३

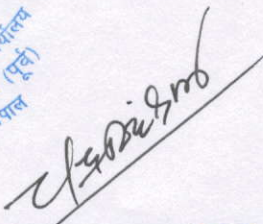
चन्द्रसिंह श्रेष्ठ
समाजसेवी अधिकृत

कार्यक्रम / आयोजनाको संक्षिप्त विवरण

(दिग्दर्शनको परिच्छेद ३ को दफा ३.५.५ सँग सम्बन्धित)

क्र.सं.	उपक्षेत्र/कार्यक्रम /आयोजना	उद्देश्य	अवधि (शुरु समाप्ति)	कुल लागत (रु.)	पुष्टभाइँ	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक

 भूमे गाउँपालिका
 गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
 खोवाङ्गबगर, रुकुम (पूर्व)
 लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल
 २०७३

 चन्द्रसिंह श्रेष्ठ
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

भूमे गाउँपालिका

वडा नं. / शाखा:

आयोजनाको प्राथमिकीकरण सूची

(1) निर्धारित बजेट सीमाभित्रका आयोजना तथा कार्यक्रमका लागि

थमिकता क्रम	आयोजना/ कार्यक्रमको नाम	स्थल	एकाइ	दर	परिमाण (संख्यामा)	अनुमानित लागत	कार्यान्वयन विधि	ल.इ. तयारी र स्वीकृति मिति	कार्य शुरु मिति	सम्पन्न गर्ने मिति	त्रैमासिक अवधि (1/2/ 3/4)	लाभान्वित जनसंख्या		थप २ वर्षको प्रक्षेपण		आवधिक योजनाको रणनीतिसँग सम्बन्ध
												म	पु	०८१/८	०८२/८	
गृहिक विकास																
माजिक विकास																
गृहधार विकास																
म वातावरण तथा विपद् व्यवस्थाप																
शासन तथा संस्थागत विकास																

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
कावाडुवगर,
लुम्बिनी प्रदेश,
२०७३

(Signature)

चन्द्रसिंह श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

(2) गाउँपालिका स्तरीय (गाउँपालिकास्तरीय गौरवका आयोजना, बहुवर्षीय आयोजनाहरु र दुई वा सो भन्दा बढी वडामा पर्ने आयोजनाहरु)

वडा/विषयगत शाखा:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
आयोजना/कार्यक्रमको नाम	आयोजना सञ्चालन हुने स्थान	एकाइ	परिमाण (लक्ष्य)	दर	अनुमानित लागत	कार्यान्वयन विधि	ल.इ. तयारी मिति	काम सुरु मिति	सम्पन्न गर्ने मिति	त्रैमासिक अवधि (1/ 2/ 3/4)	लाभान्वित जनसंख्या म पु	आवधिक योजनाको रणनीतिसँग सम्बन्ध	थप दुई वर्षको प्रक्षेपण ०८१/८२ ०८२/८३
काँकी गाबाड सडक	काँकी	मि	१००	२०००	२००००००	ढेका	०७८ श्रावण	०७८ असोज	०७८ मंसिर	१ (पहिलो)	२५० २३०		३०००००० २५०००००

: क्रमागत आयोजनाहरुको प्राथमिकीकरण सूची आवश्यक पर्ने छैन।

समर्पण विधि:

- महल १ मा आयोजना तथा कार्यक्रमको नाम लेख्ने (जस्तो: काँकी गाबाड सडक) र महल २ मा आयोजना स्थल लेख्ने (जस्तो: काँकी)
- महल ३ मा आयोजना उक्त आयोजनाको एकाई (जस्तो: मि., वटा, संख्या आदि) र महल ४ मा उक्त आयोजनाको लक्ष्य परिमाणमा लेख्ने (जस्तो १०० मि सडक निर्माण गर्ने हो भने १००) लेख्ने। महल ५ मा आयोजना कार्यान्वयन गर्ने लाग्ने प्रति एकाइ दर (जस्तो: १ मि सडक खन्न २००० लाग्ने भए २०००) लेख्ने।
- महल ६ मा प्रति एकाइ दर र परिमाण गुणन गरेर (जस्तो $२००० \times १०० = २०००००$) राख्ने।
- महल ७ मा उक्त आयोजना कुन विधि (ढेका/ उपभोक्ता समिति वा कार्यालय आफै/ टोल विकास संस्था / गैसस)बाट कार्यान्वयन गर्ने सो खुलाउने।
- महल ८ मा लागत इष्टिमेट तयार गर्ने मिति, महल ९ मा काम शुरु गर्ने मिति, महल १० मा सम्पन्न गर्ने मिति उल्लेख गर्ने।
- महल ११ मा उक्त आयोजना कार्यान्वयन गर्ने त्रैमासिक उल्लेख गर्ने। महल १२ मा उक्त आयोजनाबाट लाभान्वित हुने जनसंख्या उल्लेख गर्ने।
- महल १३ मा गाउँपालिकाको आवधिक योजनाको जुन रणनीतिसँग सम्बन्धित छ सोही खुलाउने।
- महल १४ मा उक्त आयोजना कार्यान्वयन गर्ने आगामी थप दुई वर्ष (आ.व. २०८०/८१ र आ.व. २०८१/८२) का लागि आवश्यक अनुमानित बजेट रकम उल्लेख गर्ने।

गाउँपालिकाको कार्यालय
नारायणगढ, रुकुम (पू.)
नेपाल
२०७३

चन्द्रसिंह श्रेष्ठ